



ДО
ДОЦ. Д-Р ИВАН ИВАНОВ
ПРЕДСЕДАТЕЛ НА
КОМИСИЯТА ЗА ЕНЕРГИЙНО
И ВОДНО РЕГУЛИРАНЕ

СТ А Н О В И Щ Е

Относно: Обществено обсъждане на Проект на Решение за одобряване на бизнес плана за периода 2022 г. - 2026 г. на „Кюстендилска вода“ ЕООД и за утвърждаване и одобряване цени на ВиК услуги на „Кюстендилска вода“ ЕООД

УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН ИВАНОВ,

След като се запознах с Доклада на работната група и Проекта на решение за одобряване на бизнес плана на „Кюстендилска вода“ ЕООД за регулаторен период 2022 г. - 2026 г. и за утвърждаване и одобряване на цени на ВиК услуги на „Кюстендилска вода“ ЕООД (Проект) изразявам следното становище:

Увеличението на цената на ВиК услугите за битовите потребители на „Кюстендилска вода“ ЕООД за 2023 г. (3,654 лв./куб.м с ДДС) е с 81,25 % в сравнение с действаща цена в момента - 2,01 лв./куб.м с ДДС, при определена социална поносимост от 5,616 лв./куб.м.

За потребителите на територията на община Дупница, която е поискала да напусне Асоциацията по ВиК – Кюстендил, цената от 1 януари 2024 г. ще се увеличи със 163,10 % - от 1,392 лв. с ДДС на 3,622 лв с ДДС /без натрупаната инфлация/.

Като отчитам, че комплексната цена на ВиК услугите на ВиК Кюстендил не е променяна от 10 г., не приемам това рязко повишение на цената, което може да доведе до по-голяма несъбираемост на вземанията. Предложената цена е формирана без да се отчитат изпълнението на показателите за ефективност, тъй като ВиК операторът няма одобрен бизнес-план за периода 2017 г. - 2021 г.

След заседанието на Асоциацията на ВиК за съгласуване на новия бизнес план, проведено на 25 април 2023 г., протоколът не бе публикуван своевременно и нямаше информация за това коя община как е гласувала – протоколът е публикуван в деня преди общественото обсъждане в КЕВР. В Доклада на работната група също не е посочено коя община как е гласувала. Към бизнес плана няма и приложени становища на общините съгласно изискванията на чл. 27, ал. 2 от Наредбата за регулиране на качество на ВиК услугите (НРКВКУ).

От справка на интернет страниците на съответните Общинските съвети се установява следното:



ОМБУДСМАН НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

Общинският съвет – Кюстендил изобщо не е разглеждал в дневния си ред точката за съгласуване на бизнес плана, поради краткия срок за произнасяне, който е имал. Искам да подчертая, че на територията на община Кюстендил живеят 47 % от населението, което обхваща Асоциацията по ВиК, и съответно Общината участва в нея с 31,01 %.

Общински съвет - Дупница е гласувал „против“ съгласуването на бизнес плана, а Общината има 22,86 % от гласовете в Асоциацията.

Общински съвет - Бобов дол е гласувал „Въздържал се“, като Общината има 4,17 % от гласовете в Асоциацията.

Трите общини имат общо 58,04 % от гласовете в Асоциацията по ВиК, като на тяхната територия живее 89,37 % от обслужваното население.

При гласували „за“ бизнес плана 41,96 % от имащите право на глас (35 % са на държавата), същият не е бил съгласуван съгласно изискванията на чл. 198в, ал. 9 от Закона за водите. Независимо от това, на основание чл. 27, ал. 5 от НРКВКУ Комисията приема, че той е приет без възражение.

В нарушение на чл. 26, ал. 1, т. 1, б. “б“ от НРКВКУ в бизнес плана няма представена конкретна информация за проведени консултации с потребителите.

В тази връзка, считам за необходимо да Ви информирам, че до омбудсмана постъпват жалби и сигнали с подписки, от които става ясно, че гражданите разбират за увеличението на цените едва след като получат новите увеличени сметки. За това е важно да има проведени консултации с потребителите, за да бъдат предварително информирани и да могат да заявят позициите си преди внасянето на бизнес плана в КЕВР, като съответно и регулаторът зачете тези резултатите.

В случая това изискване на НРКВКУ не е изпълнено и КЕВР следва да отчете това нарушение, което може да бъде основателна причина за връщане на бизнес плана за довършване на процедурата.

В бизнес плана е посочено, че на територията на Асоциацията има 46 села, които в момента не се обслужват от ВиК Кюстендил. Предвидено е през 2022 г. да започне обслужването на нови 8 населени места.

От Доклада не става ясно дали това вече на практика е изпълнено, включени ли са количества за доставяне на вода за новите присъединени потребители от тези населени места, ако не – защо.

В бизнес плана не е посочено кога ще бъде осигурено водоподаване за останалите 38 населени места.

Бизнес планът не съдържа технико-икономически анализ на съществуващото положение, което е нарушение на чл. 10, ал. 5 от Закона за регулиране на водоснабдителните и канализационните услуги /ЗРВКУ/ - същият е внесен в КЕВР на 16 март 2023 г. с технико-икономически анализ за 2020 г.



ОМБУДСМАН НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

Съгласно данните от Отчета за приходите и разходите за 2021 г., ВиК Кюстендил в края на 2020 г. приключва на загуба в размер на 155 000 лв., като в края на 2021 г. тя се увеличава на 203 000 лв. Изводът е, че без подкрепата от държавата чрез безвъзмездни финансираня (общо 942 000 лв., от които 444 000 лв. за компенсациите за цените на електрическата енергия и 408 000 лв. за мярката 60/40), финансовото състояние щеше да е още по-лошо, а загубата значително по-голяма.

Съгласно чл. 9, ал. 2, т. 15 от ЗРВКУ числеността на персонала трябва да се определя спрямо броя на обслужваните потребители. Независимо от КЕВР определя числеността на персонала спрямо броя на сградните водопроводни и канализационни отклонения.

Безспорно е необходимо да има увеличение на възнагражденията на работещите във ВиК сектора (в бизнес плана е предвидено увеличение на разходите за заплати и осигуровки за 2026 г. спрямо 2020 г. да бъде 179,59 %), но това трябва да върви заедно с изпълнението на заложените цели.

От определените от КЕВР индивидуални цели за изпълнение на 30 показатели за качество, в крайна сметка в бизнес плана са заложени да бъдат изпълнени само 15 от тях.

Не става ясно какви точно мерки ще предприеме ВиК Кюстендил за подобряване на ВиК услугите в населените места, които са с режим на водоподаване.

От годишния финансов отчет на дружеството за 2021 г. става ясно, че са получени компенсации за цените на електрическата енергия в размер на 444 000 лв., които покриват 34,96 % от разходите за електрическа енергия за цялата година. Както и при останалите ВиК оператори, това не е отчетено при формирането на средни цените на ел. енергията, заложени в бизнес плана, не е спазен принципът за икономическа обосновааност на цената съгласно чл. 7, т. 4 от ЗРВКУ.

Обезпокоителна е липсата все още на Указания кога и как ще се отчитат получените компенсации за цените на електрическата енергия от ВиК операторите за финансово приключилите 2021 г. и 2022 г.

Същевременно в Приложение № 1 на Решение № 711 от 30 септември 2022 г. на Министерския съвет за област Кюстендил са предвидени безвъзмездни средства от бюджета за финансиране на обекти на ВиК мрежата в община Бобов дол в размер на 995 030 лв.

От Доклада не става ясно дали са взети предвид от КЕВР при определянето на целевите нива на показателите за качество за периода 2023 г. - 2026 г.



ОМБУДСМАН НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

С оглед на изложено, изразявам категорично становище против одобряването на бизнес плана за периода 2022 г. - 2026 г. на „Кюстендилска вода“ ЕООД и увеличението на комплексната цена на ВиК услугите.

По аналогия на ВиК Шумен очаквам КЕВР да върне на работната група Проектът относно одобряване на бизнес плана и утвърждаване на нови цени на ВиК услугите на „Кюстендилска вода“ ЕООД. На 31 март 2023 г. регулаторът взе такова решение относно бизнес плана на ВиК Шумен - Асоциацията по ВиК Шумен не беше взела решение за съгласуване на бизнес плана – „за“ бяха 42,43 % от гласовете.

Искам да подчертая, че в нормативната уредба няма изискване за становище на областния управител за неприключено производство.

Следва да се даде възможност на всички общини да вземат информирано решение.

Използвам случая да посоча, че от началото на 2023 г. в решенията на КЕВР за утвърждаване на цени на ВиК услуги липсва „Анализ на социалната поносимост на цените на ВиК услугите“. Същият съдържа окончателния размер на комплексната цена на ВиК услугите за битовите потребители с вкл. ДДС и определената социална поносимост на цените на ВиК услугите съгласно данните от НСИ за разполагаем доход на лице от домакинство. Тези данни, които до 2022 г. се съдържаха в решенията на КЕВР, са полезни, с цел по-добра информираност на битовите потребители на ВиК услуги.

С уважение,

ПРОФ. Д-Р ДИАНА КОВАЧЕВА
ОМБУДСМАН НА
РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ